

SXEDIO.GU5

27.7.1958: Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΣΕΡ ΧΙΟΥ ΦΟΥΤ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ ΟΤΙ ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΟ ΤΟΥ **1958** ΣΚΟΤΩΘΗΚΑΝ ΣΥΝΟΛΙΚΑ **95** ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΤΗΚΑΝ **170** ΑΛΛΟΙ ΚΑΘΩΣ ΕΝΤΕΙΝΕΤΑΙ ΤΟ ΟΡΓΙΟ ΑΙΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ. ΕΟΚΑ ΚΑΙ ΤΜΤ ΚΗΡΥΣΣΟΥΝ ΕΚΕΧΕΙΡΙΑ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Οι επιθέσεις των Τούρκων συνεχίστηκαν και τον Ιούλιο με δολοφονίες, εμπρησμούς εκκλησιών, σπιτιών και καταστημάτων Ελλήνων. Αυτό το μήνα όμως η ΕΟΚΑ και η Ελληνοκυπριακή κοινότητα απάντησαν σκληρά με "οδόντια αντί οδόντος".

Στην αρχή οι Έλληνες είχαν σχηματίσει ομάδες πολιτοφυλακής, οι οποίες φύλαγαν σκοπιές τα βράδια σε σημεία που συνόρευαν με τις τουρκικές περιοχές στις πόλεις και στα χωριά.

Αργότερα σαν το κακό γενικεύθηκε με άλλες δολοφονίες Ελλήνων όπως τον βοσκών Μ. Καρατσιόλη και Χ. Κοΐσσα στην Τύμπου στις **8** Ιουλίου, του Χ. Κουσιαππή από το Καΐμακλί στις **9** Ιουλίου και του **17**χρονου Χρ. Βύζακου στις **11** του ίδιου μήνα στην Αθαίνου, η ΕΟΚΑ πήρε σκληρά μέτρα παρά το γεγονός ότι άνοιγε ένα νέο μέτωπο που δεν ήταν ο κύριος στόχος της.

Αντεπετέθη με βόμβες και εκτελέσεις Τούρκων σε μια προσπάθεια να ανακόψει την ορμή των Τούρκων, αλλά όπως είχαν και αυτοί εξοπλισθεί πλέον για καλά, με τη ΤΜΤ να να είναι καλά οργανωμένη, κανένας δεν μπορούσε να συγκρατήσει τον κατήφορο του αίματος.

Στις **20** Ιουλίου τέσσερις Έλληνες και τέσσερις Τούρκοι δολοφονήθηκαν, ενώ άλλοι τέσσερις Τούρκοι τραυματίστηκαν από έκρηξη βόμβας σε κατάστημα στην Πάφο.

Όλα οδηγούσαν στο βάραθρο και φωνή λογικής δεν υπήρχε για να συγκρατήσει τις δυο κοινότητες από τον κατήφορο που έπαιρναν οι σχέσεις τους.

Σε μια σπασμωδική ενέργειά του ο Κυβερνήτης

να προλάβει περισσότερη αιματοχυσία, όπως είπε, άσχισε μαζικές συλλήψεις υπόπτων στα διάφορα χωριά. Αλλά ενώ το κακό προερχόταν και από τις δυο κοινότητες, έρριψε όλο του το βάρος του εναντίον των Ελλήνων και πάλι με την ελπίδα ότι θα κατάφερνε καίριο πλήγμα εναντίον της ΕΟΚΑ. Έτσι ενώ συνέλαβε **1200** Έλληνες, όπως παραδέχθηκε ο ίδιος σε δημοσιογραφική διάσκεψη στις **23** Ιουλίου, από τουρκικές πλευράς περιορίσθηκε να συλλάβει μόνο **50**, αλλά κήρυξε παράνομη την ΤΜΤ.

Ο Φουτ έρριψε το βάρος των συλλήψεων στις ορεινές κυρίως περιοχές, με την ελπίδα ότι μεταξύ αυτών θα περιλαμβάνονταν και μέλη της ΕΟΚΑ.

Παράλληλα επέβαλε λογοκρισία στον τύπο και απαγόρευσε τις υπεραστικές κλήσεις: Εφάρμοζε δηλαδή και αυτός τα ίδια μέτρα που είχε εφαρμόσει ο προκάτοχος του Στρατάρχη Χάρτιγκ.

Ο Φουτ είχε πολλά να πει στη δημοσιογραφική του διάσκεψη που συγκάλεσε στις **23** του μηνός για την κατάσταση που δημιουργήθηκε με τους αλληπάλληλους φόνους Ελλήνων και Τούρκων. Και ο απολογισμός που έδωσε ήταν πραγματικά και θλιβερός μαζί για την τροπή που είχαν πάρει τα πράγματα:

"Από των αρχών του Ιουνίου **95** πρόσωπα εφονεύθησαν στην Κύπρο και πάνω από **170** τραυματίστηκαν. Οι περισσότεροι από τους φονευθέντες και τραυματισθέντες ήταν άοπλοι. Πολλοί φόνοι και τραυματισμοί διαπράχθηκαν με εξαιρετική θηριωδία. Κατά την ίδια περίοδο, ρίφθηκαν εκατοντάδες βόμβες και εξερράγησαν πολλές εκατοντάδες πυρκαγιές.

Αν οι δυνάμεις ασφαλείας δεν επεδείκνυαν ακατάπαυστη δραστηριότητα, οι φόνοι και οι καταστροφές θα ήσαν κατά πολλές φορές περισσότεροι και πολλές εκατοντάδες πρόσωπα θάχθαναν τη ζωή τους.

Η βία μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων έφθασε στο αποκορύφωμά της κατά τις τελευταίες δώδεκα μέρες κατά τις οποίες εφονεύθησαν **51** πρόσωπα και τραυματίστηκαν πάνω από τους **80**".

Ο Σερ Χιου Φουτ είπε στην ίδια διάσκεψη ότι είχε πληροφορίες ότι η ΕΟΚΑ είχε δώσει οδηγίες για αύξηση των επιθέσεων εναντίον των Τούρκων και ότι το ίδιο ίσχυε και από τουρκικής πλευράς.

Μέχρι τα τέλη του Ιουλίου η αντιμεπίθεση της ΕΟΚΑ και γενικά των Ελλήνων είχε φθάσει στο αποκορύφωμα της. Το ίδιο και από τουρκικής πλευράς. Η διακίνηση Τούρκων άρχισε να γίνεται προβληματική σε πολλές περιοχές. Το ίδιο ίσχυε και για τους Έλληνες σαν χρειαζόταν να περάσουν μέσα από τουρκικά χωριά ή περιοχές που ήλεγχαν οι Τούρκοι.

Ο κίνδυνος να λυντσαρισθούν, τόσο οι Έλληνες όσο και οι Τούρκοι και να δεχθούν μια σφαίρα κατάστηθα ή στην πλάτη ή μια μέτρα ή ένα σιδερένιο λαστό δεν ήταν καθόλου απομακρυσμένος, όπως συνέβη στις **31** Ιουλίου, όπου τουρκικό λεωφορείο με **30** εργάτες από τα Κόκκινα, που πήγαιναν στο χωριό τους, μετά τη δουλειάς τους, έπεσα σε ενέδρα μεταξύ Ξερού και Κάτω Πύργου Τηλλυρίας. Εναντίον του αυτοκινήτου είχαν ριφθεί τρεις βόμβες και ανοίχθηκε πυρ με κυνηγετικά και άλλα όπλα. Αποτέλεσμα οκτώ Τούρκοι, μεταξύ των οποίων και βρέφη τραυματίστηκαν κρίσιμα.

Στις **31** Ιουλίου τρεις Τούρκοι από το χωριό Άγιος Γεώργιος βρέθηκαν μέσα στους αγρούς σκοτωμένοι. Σύμφωνα με την αστυνομία αυτοί είχαν δαρεί μέχρι θανάτου, ενώ στη Λάρνακα μια γυναίκα, η Ολγα Διονυσίου που διέμενε στον τουρκικό τομέα της πόλης **17** μαχαιριές και υπέκυψε στο μοιραίο.

Η Αγγλία διαβίβασε την ανησυχία της ότι η κατάσταση θα ξέφευγε από τον έλεγχο της, προς την Ελλάδα και την Τουρκία, από τις οποίες ζήτησε να καλέσουν τις δυο κοινότητες της Κύπρου να σταματήσουν τις αλληλοσφαγές για να δοχθεί χρόνος για συζητήσεις.

Σε μήνυμα του στον Καρμανλή, ο Μακμίλλαν στις **29** Ιουλίου ανέφερε:

"29 Ιουλίου, **1958**

Όπως γνωρίζετε, ο πρωθυπουργός της Τουρκίας βρίσκεται ήδη στο Λονδίνο για τη συνάντηση των

αρχηγών των Κυβερνήσεων των κρατών του συμφώνου της Βαγδάτης. Ως ανέφερα στο μήνυμα του προς σας της 4ης Ιουλίου, ελπίζω ότι θα έχουμε την ευκαιρία για συνομιλίες για την Κύπρο, παρά το γεγονός ότι ο χρόνος μας έχει, βεβαίως, διατεθεί απολύτως σε άλλα πράγματα. Διατηρώ την ελπίδα ότι θα καταστεί γρήγορα δυνατό σε μένα να έχω με την Εξοχότητά σας παρόμοιες προσωπικές επαφές.

Αλλά υπό τύπο αμέσου ενέργειας θα επιθυμούσα να ζητήσω από την εξοχότητά σας, πράγμα το οποίο προτίθεμαι να ζητήσω από τον κύριο Μεντερές όπως απευθύνουμε από κοινού μίαν έκκληση για ειρήνευση στην Κύπρο. Όπως γνωρίζετε, η βία στη νήσο, ενεστάθη απότομα κατά τις τελευταίες λίγες εβδομάδες και ο Κυβερνήτης υποχρεώθηκε να λάβει δραστικά μέτρα για την αποκατάσταση των απαραίτητων συνθηκών για την ειρηνική και κανονική πρόοδο. Οι ηγέτες των δυο κοινοτήτων στη νήσο συνυπέγραψαν με τον Κυβερνήτη έκκληση προς τεαματισμό της αιματοχυσίας, ο δε Αρχιεπίσκοπος Μακάριος υποστήριξε την έκκληση αυτή. Φαίνεται επομένως σε μένα σκόπιμο, όπως οι πρωθυπουργοί των τριών ενδιαφερομένων χωρών, προσθέσουν τη φωνή τους στη ζωτική αυτή προσπάθεια, η οποία ενδιαφέρει όλους εμάς. Ελπίζω ότι η Εξοχότητά σας θα υποδεχθεί ευμενώς την υπόδειξη αυτή, την οποία ως ήδη ανέφερε, θα υποβάλω και στον Πρωθυπουργό της Τουρκίας.

Οποιαδήποτε και αν είναι τα πολιτικά προβλήματα, τα οποία συνάπτονται προς το θέμα αυτό, θέλω να ελπίζω ότι θα μπορούσαμε να συμφωνήσουμε σε ένα μήνυμα το οποίο κοινός άνθρωπος αξιώνει".

Παρόμοιο μήνυμα έστειλε ο Μακμίλλαν και στην Αγκυρα.

Η ανταπόκριση ήταν άμεση. Στις 31 Ιουλίου οι πρωθυπουργοί της Ελλάδας και της βρετανίας προέβαιναν σε σύντομες εκκλήσεις για τερματισμό της βίας, ενώ την επομένη προέβη σε παρόμοια έκκληση και ο πρωθυπουργός της Τουρκίας.

Στις εκκλήσεις τους οι τρεις Πρωθυπουργοί,

αντί να περιορισθούν στο να καλέσουν Ελληνες, Τούρκους και Αγγλους να φροντίσουν για ειρήνευση, ο καθένας είχε κάτι να πει εναντίον του αντιπάλου του.

Ο Καραμανλής είπε ότι η εκχειρίδια διακόπηκε μόνο όταν άρχισαν οργανωμένες επιθέσεις εναντίον της ζωής και της περιουσίας των Ελλήνων Κυπρίων, ο δε Μεντερές υπεραμυνόμενος της τουρκοκυπριακής κοινότητας είπε ότι αυτή υποχρεώθηκε να χρησιμοποιήσει το νόμιμο δικαίωμα της αυτοάμυνας.

Ο Μακμίλλαν τέλος με διπλωματικότητα κατηγορήσε την Ελλάδα και την Τουρκία όπως και τις δυο κοινότητες, ως υπεύθυνους για τις συγκρούσεις και υπέβαλε έκκληση "τόσο στους εντός όσο και στους εκτός της Κύπρου" όπως απέχουν από κάθε ενέργεια η οποία θα συνέβαλλε στην παράταση της βίας.

Έκκληση για τερματισμό των συγκρούσεων έκαμε και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος.

Το κείμενο της δήλωσης ήταν πανομοιότυπο με εκείνο του Καραμανλή, αλλά ο Αρχιεπίσκοπος προχώρουσε και τόνιζε ότι η ευθύνη για τη δράση των Τούρκων ανήκε ολόκληρη στους Τούρκους και τους Βρετανούς που ανέρχονταν τη δράση τους.

Ο Μακάριος είχε εκφράσει τις απόψεις του για τη δράση εναντίον των Τούρκων εκ μέρους της ΕΟΚΑ από πολύ νωρίς. Από το Μάρτη είχε γράψει στο Διγενή ότι μπορούσε να ρίψει εναντίον τους μερικές χειροβομβίδες για εκφοβισμό των Τούρκων. Πίστευε ότι με αυτό τον τρόπο δεν θα αντιδρούσαν οι Τούρκοι περισσότερο, όπως αποκάλυψε αργότερα ο Γρίβας στα απομνημονεύματά του.

Εγγραφε ο Αρχιεπίσκοπος στο Διγενή μέσω του συνδέσμου τους από την Αθήνα:

"Τούρκοι. Δεν γνωρίζω ποία θα είναι η στάσις των Τούρκων εις περίπτωσιν επαναλήψεως υπό της Οργανώσεως. Ημείς, εν ουδεμιιά περιπτώσει θα τους προκαλέσωμεν. Δεν θα δείξωμεν όμως και δέος έναντι των, διότι τότε περισσότερο αποθρασύνονται. Εάν απροκλήτως οι Τούρκοι, είτε κατόπιν οδηγιών εξ Αγκύρας, είτε διά να δημιουργήσουν θόρυβον,

προχωρήσουν ως συνήθως κατά μπουλούκια εις τον ελληνικόν τομέα, πρέπει να τους αντιμετωπίσωμεν. Εχω την γνώμην, ότι πρέπει να τους ρίψωμεν μία-δύο χειροβομβίδας από κάποιαν ταράτσαν και έτσι θα τους δοθή ένα καλόν μάθημα και δεν θα τολμήσουν άλλην φοράν να μαζεύονται κατά μπουλούκια".

(Μεταγλώττιση)

"Τούρκοι. Δεν γνωρίζω ποια θα είναι η στάση τους Τούρκων σε περίπτωση επανάληψης από την Οργάνωση. Εμείς, σε καμιά περίπτωση δεν θα τους προκαλέσουμε. Δεν θα δείξουμε όμως και φόβο έναντι τους, διότι τότε περισσότερο αποθρασύνονται. Εάν απρόκλητα οι Τούρκοι, είτε ύστερα από οδηγίες από την Αγκυρα, είτε για να δημιουργήσουν θόρυβο, προχωρήσουν ως συνήθως κατά μπουλούκια στον ελληνικό τομέα, πρέπει να τους αντιμετωπίσουμε. Εχω τη γνώμη, ότι πρέπει να τους ρίψουμε μία-δύο χειροβομβίδες από κάποια ταράτσα και έτσι θα τους δοθεί ένα καλό μάθημα και δεν θα τολμήσουν άλλη φορά να μαζεύονται κατά μπουλούκια".

Οι εκκλήσεις των Πρωθυπουργών της Βρετανίας, της Ελλάδας, της Τουρκίας και του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου για τερματισμό της τακτικής των αντιποίνων μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων που έπαιρνε διαστάσεις με δεκάδες νεκρούς και τραυματίες ήλθαν στη κατάλληλη στιγμή.

Οι αλληλοσκοτωμοί είχαν φθάσει στο απροχώρητο. Από την πίεση που εξάσκησαν οι κυβερνήσεις της Ελλάδα και της Τουρκίας στις πλευρές τους, αυτές αναγκάστηκαν να δεχθούν τις εισηγήσεις για τερματισμό της βίας.

Ακολούθησαν όμως μερικοί ακόμη σκοτωμοί μέχρι την πλήρη ειρήνευση.

Την 1η Αυγούστου, στο Καϊμακλί, δολοφονήθηκε ο Λουκάς Αρέστη και δυο Τούρκοι στην Κώμη Κεπήρ, στο δρόμο Λευκονοίκου-Πηγής.

Στις 3 Αυγούστου στο δρόμο Αρσους-Τρεμετουσιάς κατακρεουργήθηκαν οι Αναστάσης Μιχαήλ Σουρουλλάς, Χριστοφής Παναγίδης και

Γεώργιος Ιωνά από τη Λύση και ο Χ. Αντώνης από τη Λέμπα.

Την επομένη δολοφονήθηκε στη Λευκωσία ο Παντελής Μιχαηλίδης από την Αραδίππου και το ζεύγος Παναγιωτούς και Χρίστου Κώστα στα Μαμώνια της Πάφου.

Τέλος δυο Τούρκοι επικουρικοί αστυνομικοί εκτελέστηκαν στην ελληνική συνοικία της Λάρνακας.

Στις 4 Αυγούστου ο αρχηγός της ΕΟΚΑ υπακούοντας στις εκκλήσεις των Καραμανλή και Μακαρίου διέταξε αναστολή της δράσης της εναντίον των Τούρκων και των Αγγλων. Ανέφερε σε φυλλάδιο του με τίτλο "Παστρικά" που κυκλοφόρησε σε όλη τη νήσο:

"Δια φυλλάδιου υπό τον τίτλο "η απάντησις μας" ανακοίνωσα εις τον Μακμίλλαν πως ο κυπριακός λαός υποδέχεται τας εκκλήσεις του... διά του παρόντος καθιστώ ενήμερον την διεθνή κοινή γνώμη των ενεργειών μου κατά την παρούσαν στιγμήν.

Διέταξα να παύση πάσα ενέργεια, εναντίον Αγγλων και Τούρκων, αλλά δηλώ ότι αν συνεχισθούν καθ' οιοσδήποτε τρόπον αι προκλήσεις υπό Αγγλων και Τούρκων, τότε από της 10ης τρέχοντος θα είμαι ελεύθερος να διατάξω κατ' αμφοτέρων άμεσον δράσιν".

(Μεταγλώττιση)

"Με φυλλάδιο υπό τον τίτλο "η απάντηση μας" ανακοίνωσα στον Μακμίλλαν πως ο κυπριακός λαός υποδέχεται τις εκκλήσεις του... Με το παρόν καθιστώ ενήμερη τη διεθνή κοινή γνώμη των ενεργειών μου κατά την παρούσα στιγμή.

Διέταξα να παύσει κάθε ενέργεια, εναντίον Αγγλων και Τούρκων, αλλά δηλώνω ότι αν συνεχισθούν με οποιονδήποτε τρόπο οι προκλήσεις από Αγγλους και Τούρκους, τότε από τις 10 τρέχοντος θα είμαι ελεύθερος να διατάξω εναντίον και των δυο άμεση δράση".

Εμενε όμως η TMT που συνέχιζε τη δράση της τόσο εναντίον Ελλήνων όσο και Τούρκων που συνέχιζαν

να συνεργάζονται με τους Έλληνες.

Ένας τέτοιος δημοσιογράφος, που συνεργαζόταν με τους Έλληνες και ο οποίος δολοφονήθηκε ήταν ο Φαζίλ Οντέρ, **32** χρόνων, αρχισυντάκτης της εφημερίδας "Ινις Λαφί" που δολοφονήθηκε στις **24** Μαΐου **1958**.

Την επομένη **5** Αυγούστου μια ελληνίδα, η Ελένη Κωνσταντίνου, **55** χρόνων, που διέμενε στην οδό Πνυταγόρου δολοφονήθηκε από τους Τούρκους.

Η Κωνσταντίνου ήταν το τελευταίο θύμα του νέου κύματος βίας. Αλλά ο τρόπος της δολοφονίας της ήταν ανατριχιαστικός: Οι Τούρκοι, που την είχαν απειλήσει από προηγουμένως να εγκαταλείψει το σπίτι της και να φύγει, την κτύπησαν μέχρι θανάτου, ενώ της απόκοψαν τα χέρια και τα πόδια με μαχαίρι.

Την ίδια ημέρα όμως και η TMT ανταποκρινόμενη στην έκκληση του Μεντερές διέταξε και αυτή αναστολή της δράσης της "μέχρι νεότερης διαταγής".

Το φυλλάδιο της, με το οποίο διέτασσε την αναστολή της δράσης της ήταν εξίσου αποκαλυπτικό: Καλούσε τις ένοπλες ομάδες να μη προβαίνουν σε πράξεις αντιποίνων, παρά μόνο έπειτα από διαταγή, παραδεχόμενη με τον τρόπο αυτό ότι είχε δικές της ένοπλες ομάδες οι οποίες δρούσαν ύστερα από οδηγίες της, όπως συνέβαινε με την ΕΟΚΑ.

Επίσης το φυλλάδιο καλούσε τα μέλη να στέλλουν στο αρχηγείο τους τα ονόματα εκείνων που ενεργούσαν εναντίον της και κάθε πληροφορία, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στη σύλληψη του Στρατηγού Γρίβα.

Αναφερόταν στο φυλλάδιο της TMT:

"Όλες οι ένοπλες ομάδες πρέπει να σταματήσουν κάθε είδους δράση μέχρι νεότερης ειδοποίησης. Οι απαραίτητες οδηγίες θα σταλούν στους αρχηγούς των ομάδων μέσω της κανονικής οδού.

Οι ομάδες των χωριών να σταματήσουν τη δράση τους και τις σχέσεις τους με τις παλιές βοηθητικές ομάδες. Μέχρι νεότερης ειδοποίησης δεν πρέπει να αναληφθούν πράξεις αντιποίνων. Οι απαραίτητες

οδηγίες θα δοθούν αμέσως προς τους ηγέτες των αγροτικών ομάδων.

Ο κατάλογος εκείνων που εργάζονται αντίθετα προς την οργάνωση μας πρέπει να σταλεί στο αρχηγείο μέσω των κατάλληλων οδών.

Είναι καθήκον μας να βοηθήσουμε και να δίδουμε οποιαδήποτε πληροφορία που συγκεντρώνουμε για τη σύλληψη του Γρίβα, ηγέτη των αιματηρών εγκλημάτων.

Καμμιά ελληνική περιουσία δεν πρέπει να πειραχθεί εκτός αν πειραχθεί τουρκική περιουσία. Να μη εξασκηθεί καμμιά πίεση πάνω σε Έλληνες που αποτελούν μειονότητα σε χωριά, εκτός αν ασκηθεί πίεση πάνω σε Τούρκους σε χωριά, όπου αποτελούν μειονότητα.

Η οργάνωση μας, που δεν προχωρεί πιο πέρα από την αυτοάμυνά μας. Θα ευρίσκεται σε επιφυλακή μέχρις ότου αναγνωρισθούν τα τουρκικά δικαιώματα και ο διαμελισμός. Επίσης θα αυξάνει καθημερινά τη δύναμη της.

Δεν υπάρχει δύναμη που να μπορεί να σταθεί στο δρόμο μας και αντιλούμε τη δύναμη από το λαό. Αποτελεί πρώτιστο καθήκον μας να υπερασπίσουμε τους εαυτούς μας, την εθνική μας τιμή και γόητρο.

Αναμένουμε να δούμε τα τεχνάσματα που θα ακολουθήσουν την κατάπαυση του πυρός του δολοφόνου Γρίβα.

Τυχερός είναι ο άνθρωπος που μπορεί να ονομάζει τον εαυτό του Τούρκο".

Εκκλήση για τερματισμό των συγκρούσεων έκαμε και ο Κουτσιούκ που έξέφρασε όμως αμφιβολία για τις προθέσεις του Γρίβα.

Αφού χαρακτήρισε τον αρχηγό της ΕΟΚΑ ανελικρινή ο Κουτσιούκ πρόσθεσε:

"Οι τούρκοι έδρασαν γι' αυτό. Αν ο Γρίβας τηρήσει το λόγο του και σταματήσει να σκοτώνει Τούρκους τότε θα δει ότι οι Τούρκοι δεν θα σκοτώσουν ούτε ένα Έλληνα. Η τρομοκρατία που συνεχίζεται για τριάντα χρόνια δεν σημείωσε ούτε ένα θετικό βήμα υπέρ της υπόθεσης της ΕΟΚΑ. Η οικονομία της νήσου οδηγείται γοργά προς τον γκρεμό. Οι κτηνώδεις φόνοι

γυναικών, παιδιών, γερόντων που συνεχίζονται καθημερινά έστρεψαν και αυτούς ακόμη τους πιο ένθερμους υποστηρικτές της ΕΟΚΑ εναντίον της.

Το Κυπριακό δεν μπορεί να λυθεί χωρίς την Τουρκία και μπορεί να λυθεί μόνο γύρω από την τράπεζα των συνομιλιών. Για άλλη μια φορά συμβουλευόμαστε την τουρκική κοινότητα, που μέχρι τώρα δεν ξέφυγε από τα όρια της αυτοάμυνας να ακολουθήσει τα γεγονότα με υπομονή και αποφασιστικότητα και να απόσχει, όπως έκαμε μέχρι τώρα, από τη παραμικρότερη ενέργεια που θα την καθιστούσε υπόλογη έναντι της ιστορίας.

Η ΕΟΚΑ βρισκόταν στα πρόθυρα της εξόντωσης, όταν κατέφυγε στο τέχνασμα της εκχειρίδας με σκοπό να κερδίσει χρόνο και να αναδιοργανωθεί. Το πρόσφατο φυλλάδιο της ΕΟΚΑ αποτελεί το ίδιο τέχνασμα και ελπίζω ότι η Κυβέρνηση θα λάβει το ζήτημα σοβαρά υπόψη της και δεν θα δημιουργήσει τη δυνατότητα περισσότερων τραγικών ημερών στο μέλλον".